

Drentse Onderwijs- monitor

Feitenbladen

Gemeente
Westerveld

Kern-
cijfers uit
de periode
2011-2016

Onlangs verscheen de 11de editie van de Drentse Onderwijsmonitor. Dit rapport brengt de onderwijspositie en -prestaties van Drentse leerlingen in beeld. Van basisschool tot en met de universiteit. Met de jaarlijkse rapportage kunnen trends en ontwikkelingen worden gesignaleerd voor de provincie als geheel en waar mogelijk de gemeenten in het bijzonder.

In dit aanvullend feitenboekje zijn cijfers voor het schooljaar 2015-2016 en voorgaande jaren voor elf Drentse gemeenten apart gebundeld. We zoomen daarmee in op ontwikkelingen van kinderen die in deze gemeente wonen en naar het primair of voortgezet onderwijs gaan. Deze extra uitgave wordt de gemeenten aangeboden door de Vereniging van Drentse Gemeenten en de Provincie Drenthe. Zij hopen dat de cijfers als onderlegger kunnen dienen bij besprekingen en initiatieven ten behoeve van goed onderwijs voor kinderen.

Leerlingen op de basisscholen in de gemeente Westerveld

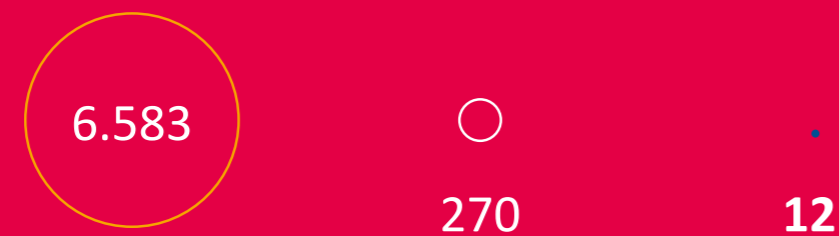
De gemeente Westerveld heeft 12 basisscholen. Dit is één minder dan het vorige schooljaar. Gemiddeld heeft een school in Westerveld 114 leerlingen. Dat is lager dan gemiddeld in Drenthe (157) en Nederland (219).

Aantal leerlingen op basisscholen in Westerveld op 1 oktober

Het leerlingenaantal in het basisonderwijs van de gemeente is sinds 2011/12 met 19% afgenomen. De daling in de hele provincie is gemiddeld genomen lager (-9%).

Aantal basisscholen op 1 oktober

Prognoses van de Provincie Drenthe (maart 2015) voorspellen een verdere afname tot ongeveer 1.250 leerlingen in 2020; t.o.v. de oktobertellingen in 2015 een daling van 8%.

Gemiddeld aantal leerlingen per basisschool op 1 oktober

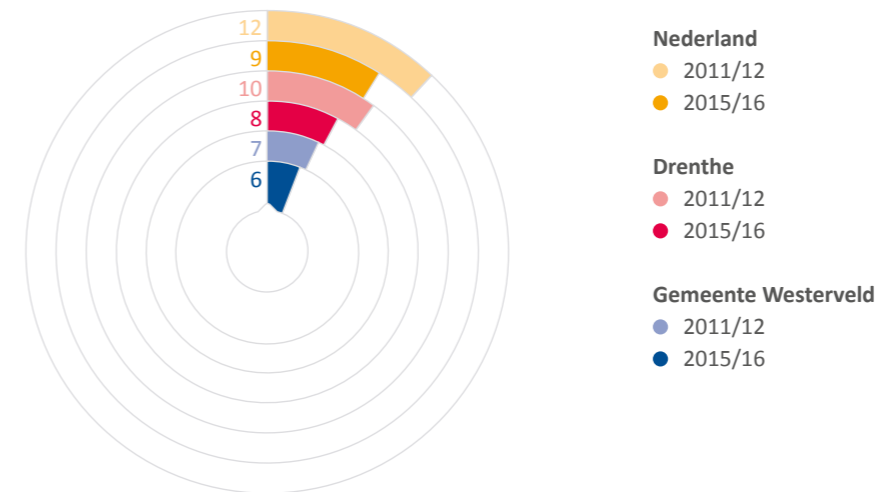
Bron: DUO, provincie Drenthe, 2015/2016. Legend: Nederland (yellow circle), Drenthe (white circle), Gemeente Westerveld (blue circle).

Onderwijsachterstanden: gewichtenleerlingen

Kinderen van laagopgeleide ouders hebben vaker leerachterstanden en krijgen lagere schooladviezen. Dit blijkt ook uit de Drentse Onderwijsmonitor 2016. Het opleidingsniveau van de ouders bepaalt het gewicht dat de school toekent aan een (achterstands)leerling. Ouders/voogden van zgn. gewichtenleerlingen hebben een lagere opleiding dan ouders van leerlingen zonder gewicht. Voor deze leerlingen krijgt de school extra geld. De gemeente Westerveld heeft een lager percentage gewichtenleerlingen (6%) dan Drenthe in zijn geheel (8%).

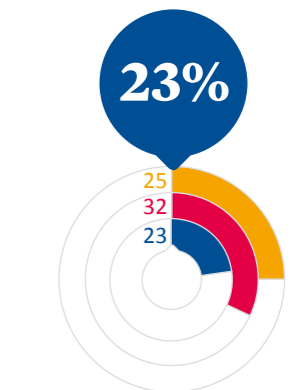
Een school krijgt ook extra geld per achterstandsleerling als de school in een impulsgebied is gevestigd. Een **impulsgebied** is een postcodegebied met veel huishoudens met een laag inkomen of een uitkering. Landelijk gezien ligt een kwart van de scholen in een impulsgebied. In Drenthe is dit percentage hoger, namelijk 32%. Westerveld wijkt daar in positieve zin vanaf met 3 basisscholen in een impulsgebied (23%).

Percentage gewichtenleerlingen

Bron: DUO, 2016

Percentage basisscholen in impulsgebied

Bron: DUO, 2016

Passend onderwijs

Met de invoering van de Wet passend onderwijs hebben scholen een zorgplicht gekregen. Dat betekent dat scholen ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Om dat te kunnen doen, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan.

De scholen in Drenthe behoren tot 5 samenwerkingsverbanden primair onderwijs. Het aandeel leerlingen in het speciaal onderwijs is in het samenwerkingsverband P02203, waaronder ook Westerveld valt, 1,3% (landelijk 1,6%) en daarmee iets lager dan vorig jaar. Het aandeel in het speciaal basis onderwijs is ook iets lager dan vorig jaar, namelijk 2,5% (landelijk 2,4%). In de figuur hiernaast is aangegeven of het percentage hoger (▲), lager (▼) of gelijk (■) is aan dat van vorig jaar.

	Nederland	
	2014/15	2015/16
sbao ²	▲ 2,5%	▼ 2,4%
so ³	■ 1,6%	■ 1,6%

	P02203 Westerveld e.o. ¹	
	2014/15	2015/16
sbao	■ 2,6%	▼ 2,5%
so	■ 1,4%	▼ 1,3%

¹ Meppel, Hoogeveen, De Wolden, Westerveld, Steenwijkerland, deel Staphorst en Zwartwaterland (Overijssel),

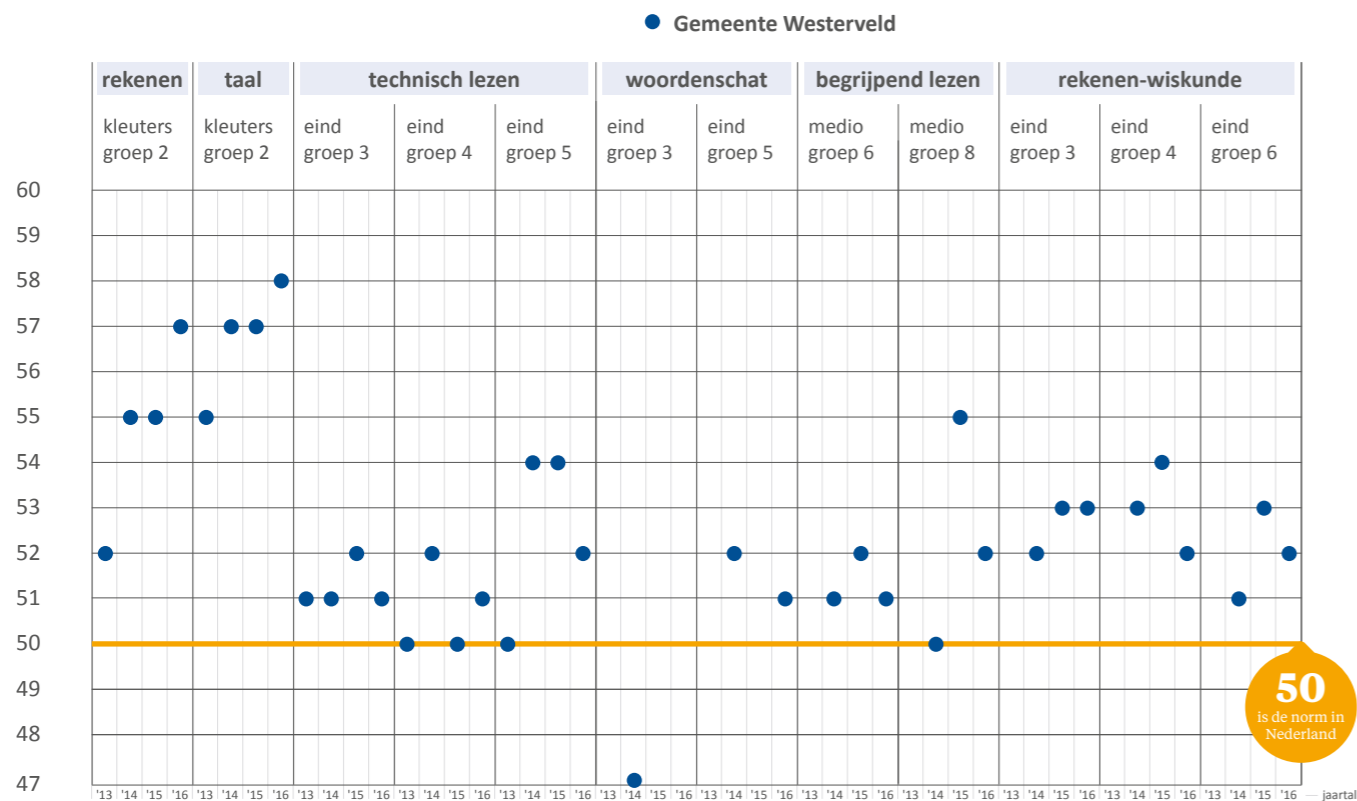
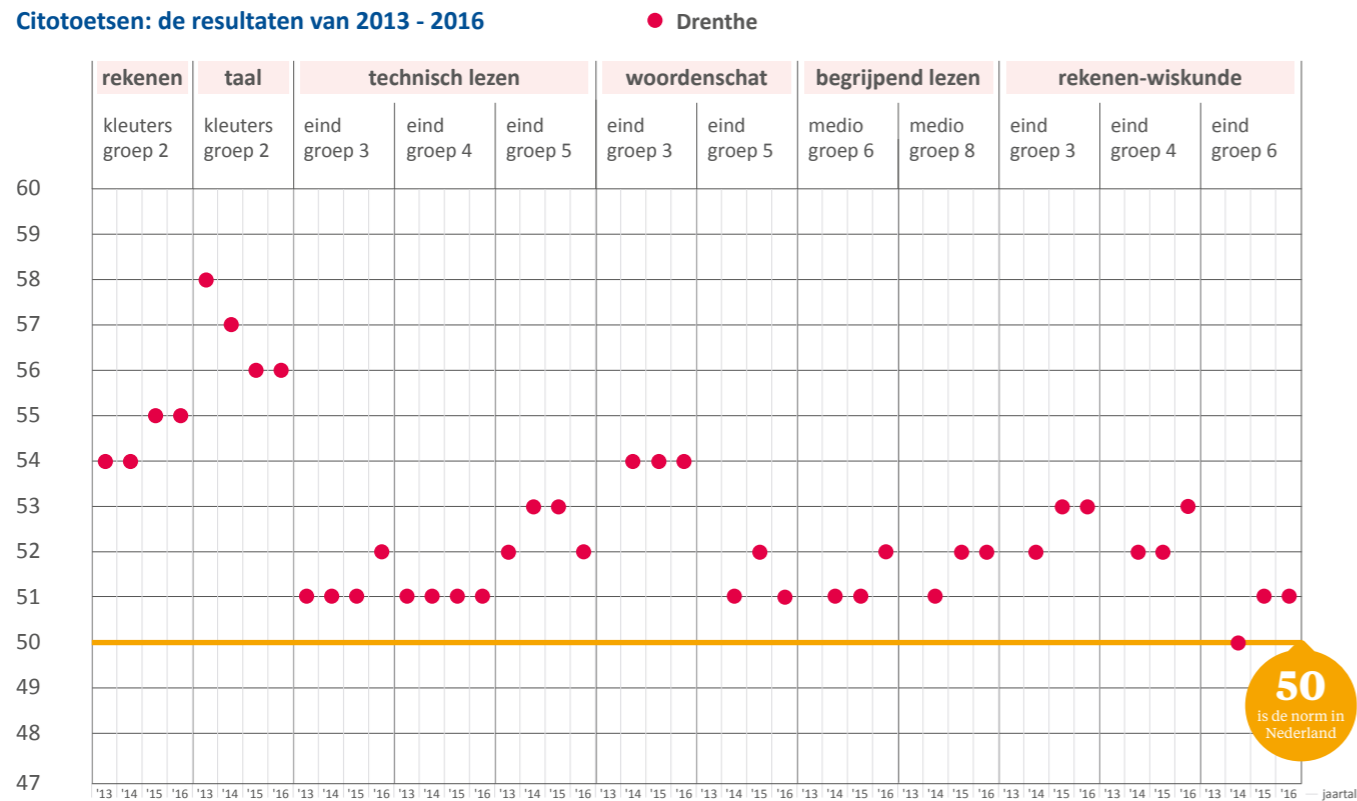
² speciaal basisonderwijs, ³ speciaal onderwijs

Bron: DUO/website Passend Onderwijs, 2016

Leerprestaties in het Drentse basisonderwijs

Vanaf het schooljaar 2007-2008 worden gegevens verzameld over leerprestaties in het basisonderwijs op het terrein van taal/lezen en rekenen/wiskunde. De gegevens worden geleverd door basisscholen waarvan het schoolbestuur hiervoor toestemming heeft gegeven. In Drenthe zijn in schooljaar 2015-16 35 schoolbesturen voor primair onderwijs. Het deelnamepercentage van basisscholen aan de Drentse Onderwijsmonitor nam toe van 49% in het eerste jaar tot 92% in 2015/16. De gemeente Westerveld heeft al een aantal jaren een deelnamepercentage van 100%.

Citotoetsen: de resultaten van 2013 - 2016

Bron: basisscholen Drenthe, bewerking CED Toetsservice/CMO STAMM, 2013-2016

woordenschat eind groep 3, 2015 en 2016 / groep 5, 2015 = te weinig data

Welke conclusies kunnen we trekken uit de resultaten van de citotoetsen? Hieronder staat beschreven hoe leerlingen uit de gemeente het ervan af hebben gebracht.

Rekenprestaties

Alle groepen scoren op de reken-toets boven de norm. De gemiddelden zijn iets lager dan vorig jaar. Groep 3 scoort even hoog als het Drents gemiddelde, groep 6 overtreft dit en groep 4 blijft hier net onder.

Technisch lezen

Het technisch lezen is in alle groepen boven de norm. De groepen 3 en 5 scoren iets lager dan vorig jaar, terwijl groep 4 iets hoger scoort. Groepen 4 en 5 evenaren het Drentse gemiddelde en groep 3 blijft daar iets onder.

Het schooladvies in groep 8

Sinds schooljaar 2014-15 is het advies van de basisschool leidend en wordt het advies op basis van de eindtoets als back-up gebruikt. Met het schooladvies kunnen leerlingen zich aanmelden bij het voortgezet onderwijs. **46% van de leerlingen in de gemeente Westerveld kreeg in 2016 een havo-advies of hoger. Dat is iets meer dan gemiddeld in Drenthe.**

Het schooladvies moet worden heroverwogen als het advies op basis van de eindtoets hoger uitvalt. De school kan dan het schooladvies herzien, maar bijstelling is niet verplicht. De ontwikkeling en het gedrag van een leerling spelen bijvoorbeeld ook een rol.

Bron: DUO, 2016, bewerking CMO STAMM

Begrijpend lezen

Groepen 6 en 8 scoren op begrijpend lezen boven de norm. Groep 8 scoort gelijk aan het Drentse gemiddelde en groep 6 blijft daar net onder.

Woordenschat

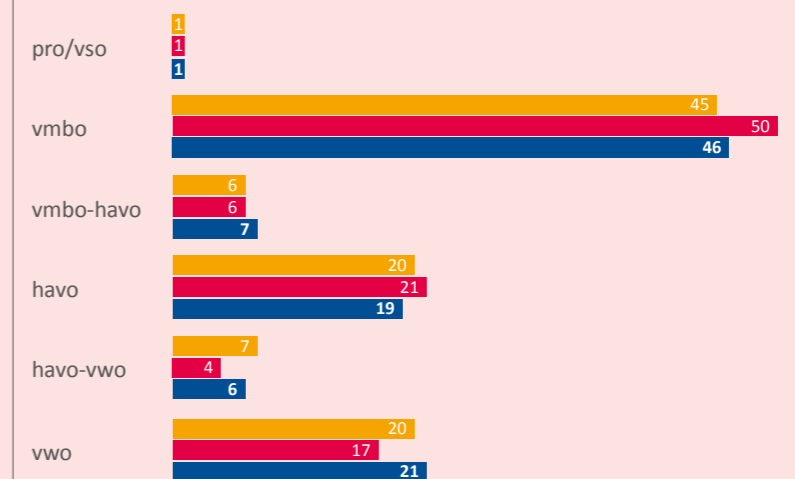
Voor woordenschat is er alleen een betrouwbare score voor groep 5 (van groep 3 zijn te weinig gegevens). De landelijke norm is net boven de norm. Het gemiddelde is gelijk aan dat van de provincie.

Rekenen en taal voor kleuters

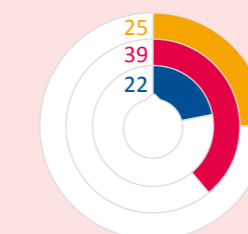
Net als eerdere jaren doen de kleuters uit Westerveld het op rekenen en taal heel erg goed. Ze scoren ruim boven de landelijke norm en overtreffen ook de provinciale gemiddelden.

Leerlingen uit Westerveld halen op alle onderdelen de landelijke norm. De Kleuters scoren hier zelfs ruim boven. Op de helft van de gepresenteerde toetsen scoren de leerlingen in Westerveld even goed of iets beter dan de het provinciale gemiddelde.

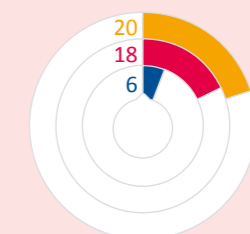
Schooladviezen 2016 (vóór de eindtoets)

% eindtoets hoger dan schooladvies

% herziene adviezen (bij toetsuitslag hoger dan schooladvies)

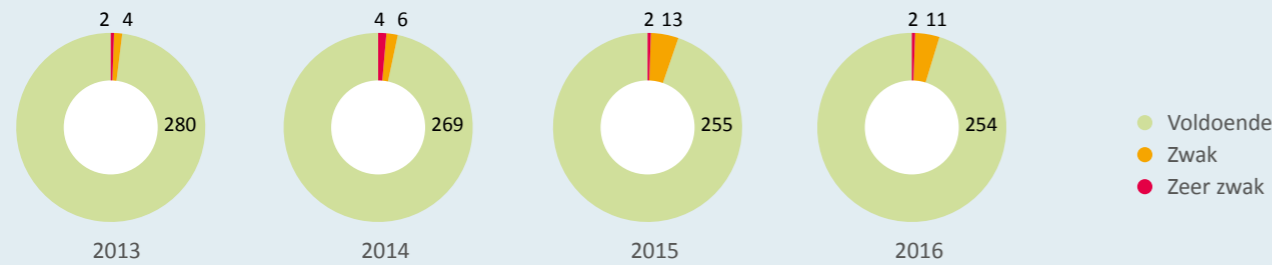
● Nederland
● Drenthe
● Gemeente Westerveld

Kwaliteit van het onderwijs: de toezichtarrangementen

Op basis van kwaliteitsnormen bepaalt de Inspectie van het Onderwijs welke scholen een aangepast toezicht krijgen. De situatie in Drenthe vanaf 1 september 2013:

Aantal zwakke en zeer zwakke scholen

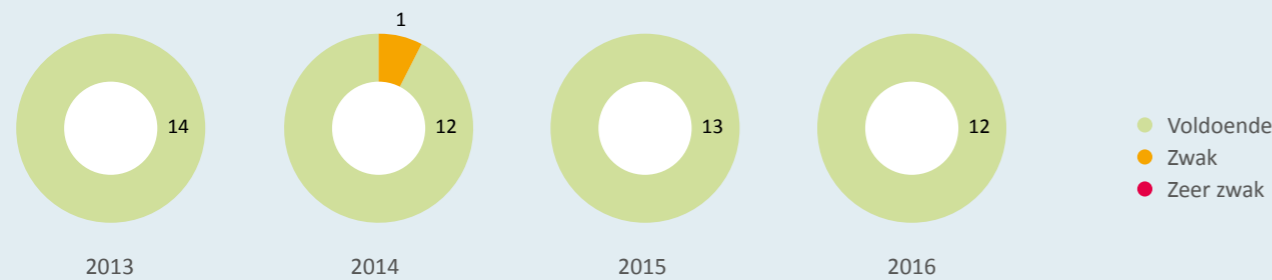
Drenthe

Eind 2016 is er, net als vorig jaar, geen (zeer) zwakke school in de gemeente Westerveld. Eind 2014 telde de gemeente nog 1 school met het predicaat 'zwak'. Bij (zeer) zwakke scholen zijn de eindopbrengsten en het onderwijsleerproces op cruciale onderdelen onvoldoende.

In 2009 waren er 38 (zeer) zwakke scholen. Het Kwaliteitsakkoord Basisonderwijs Drenthe 2010-2011 vermeldt de afspraak om de onderwijskwaliteit te verbeteren en het aantal (zeer) zwakke scholen te verminderen. Het streven om in 2014 geen (zeer) zwakke scholen meer te hebben is niet gehaald. Na jaren van afname, was er vanaf 2014 weer een toename, die in 2016 weer wat is afgezwakt.

Gemeente Westerveld

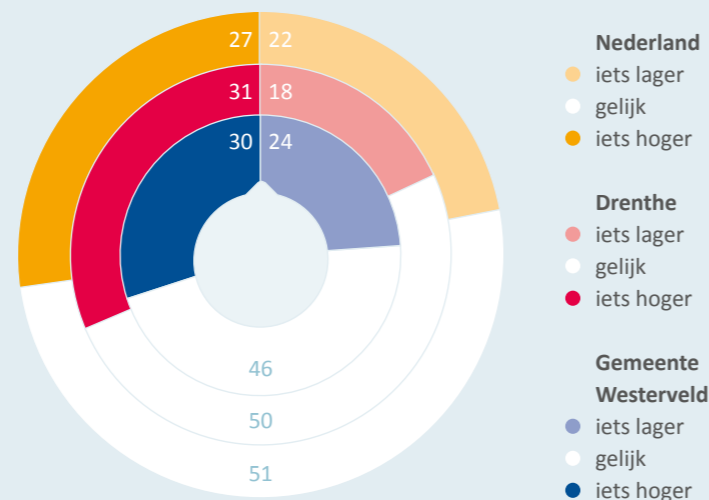

Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2013-2016

Schooladvies basisschool en het niveau in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs

De helft van de Drentse leerlingen doet in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs (v.o.) een opleiding op het niveau van het schooladvies. Bij 18% was het advies in groep 8 lager dan het niveau in leerjaar 3 (opstroom t.o.v. het advies) en bij 31% was het advies hoger dan het niveau in leerjaar 3 (afstroom t.o.v. het advies). 46% van de leerlingen uit Westerveld volgt in leerjaar 3 van het v.o. het niveau van het advies. Vergeleken met het provinciale gemiddelde zijn kinderen uit Westerveld in leerjaar 3 vrijwel even vaak afgestroomd en vaker opgestroomd t.o.v. hun advies.

Schooladvies t.o.v. huidig onderwijsniveau

Bron: DUO, bewerking CMO STAMM, 2016

Leerlingen in het voortgezet onderwijs

Het aantal vo-leerlingen, woonachtig in de gemeente Westerveld is afgenomen met 4% ten opzichte van vorig jaar (van 1.240 naar 1.202). Drenthe als geheel noteert een kleine afname van enkele tienden van procenten. Het aantal leerlingen nam af van 31.193 in 2014/15 naar 31.097 in 2015/16.

Aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs, met als woongemeente Westerveld

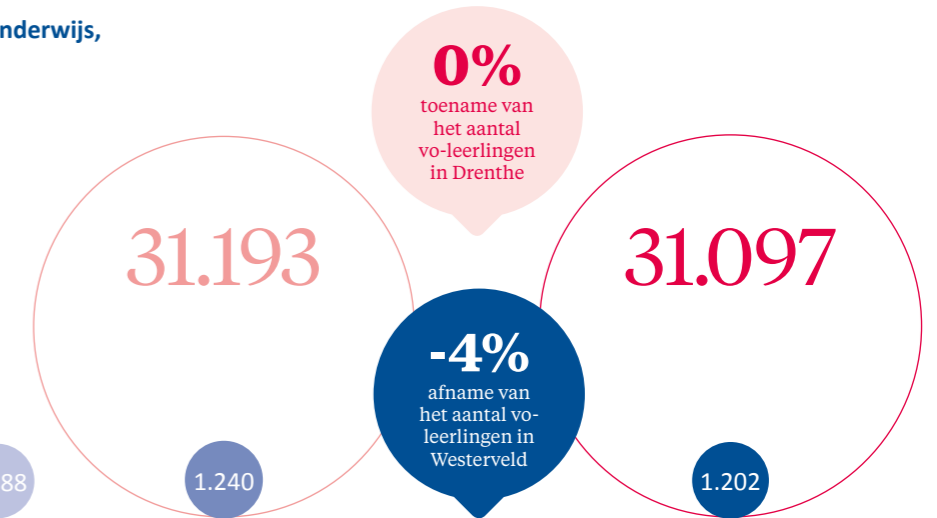
Gemeente Westerveld

- 2015/16
- 2014/15
- 2013/14
- 2012/13

Drenthe

- 2015/16
- 2014/15

Bron: DUO, 2016

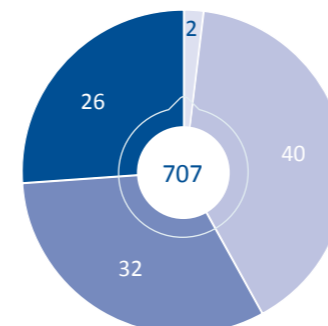
Onderwijssoort in het voortgezet onderwijs

Voor Westerveld geldt dat 40% van de jongeren in de **bovenbouw** van het voortgezet onderwijs een vmbo opleiding volgt. Tweeëndertig procent volgt in de bovenbouw havo en 26% vwo.

Onderwijssoort vanaf het derde leerjaar, voor jongeren uit de gemeente Westerveld

Gemeente Westerveld

- praktijkonderwijs
- vmbo
- havo
- vwo

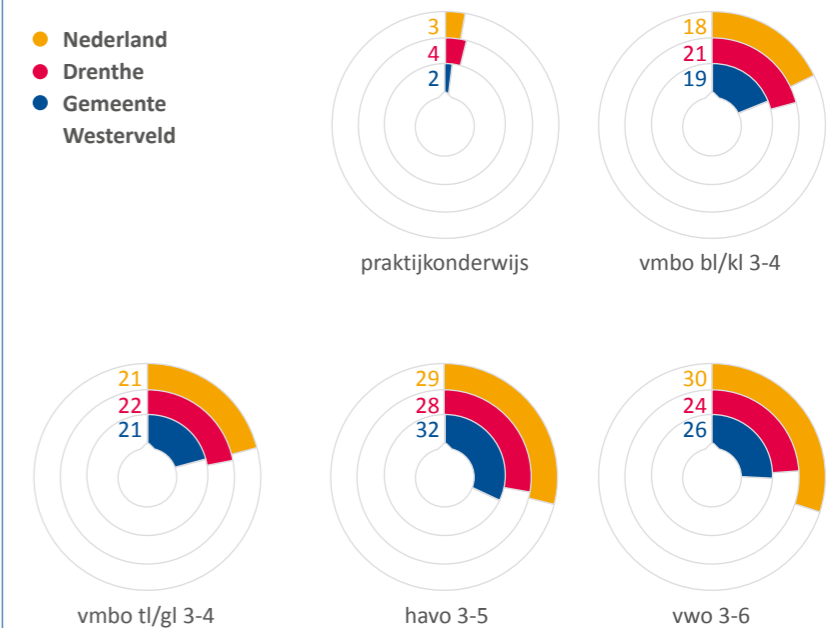

Bron: DUO, 2016

Een vergelijking met Drenthe en Nederland: Het onderwijsniveau van leerlingen uit Westerveld is hoger dan de rest van de provincie. Vergeleken met gemiddeld in Nederland is de havo deelname iets hoger en de vwo deelname iets lager.

Aandeel leerlingen in de bovenbouw (vanaf leerjaar 3), naar onderwijssoort en woongebied voor schooljaar 2015/16

- Nederland
- Drenthe
- Gemeente Westerveld

Bron: DUO, 2016

Pluspunt, aandachtspunt of verbeterpunt?

Hieronder staan alle gemonitorde onderwijsitems samengevat in één figuur. De kleuren geven aan of de gemeente het beter of minder goed doet vergeleken met Drenthe en of er de afgelopen jaren sprake is van een verslechtering, verbetering of status quo.

De kleur geeft aan of het gaat om onderwerpen die:

- **Gekoesterd moeten worden (pluspunten)** 😊
- **In de gaten gehouden moeten worden (aandachtspunten)** 😐
- **Verbeterd moeten worden (verbeterpunten)** 😞

In de meeste gevallen zijn de cijfers van 2015-2016 vergeleken met die van vorig jaar. Waar aangegeven bliken we echter meer jaren terug.

De resultaten samengevat: hoe staat Westerveld ervoor?

Het rapport van de Drentse Onderwijsmonitor 2016 kunt u vinden op de websites van de betrokken organisaties.

